

SNEŽNICAMI

Z KUNERADU NA PODSTRÁNE

***N**a hrebeň Lúčanskej Malej Fatry veľa ľudí nechodí, teda aspoň čo sa týka časti od Veľkej lúky po Klák. Aj ja osobne som v tejto časti bol po prvýkrát. Predsa len krajšia a navštevovanejšia je hôľna časť okolo Veľkej lúky a Minčola. Tam vám vie byť tolko nôh, že po sebe takmer šlapú. My sme sa ale tentokrát vybrali práve do tej odľahlej časti, a to hlavne otestovať novú výzbroj v podobe snežníc a obzrieť si budú pod Hornou Lúkou pre budúcu hrebeňovku.*

Ako vždy sme sa na túru dohadzovali narychlo, večer pred odchodom. Do úvahy prichádzali dve možnosti. Zo Strečna na Chatu pod Suchým, ďalej na Suchý s kratšou zastávkou na Chate pod Kľačianskou

Magurou a smerom cez Vrútky späť do Žiliny. Druhá trasa bola naopak v Lúčanskej Fatre so začiatkom pri bývalom Liečebnom ústave v Kuneraďe, odtiaľ po zelenej turistickej značke smerom na Hornú Lúku, Veterné a späť do Kuneraďu. Účelom malo byť otestovanie poslednej nakúpenej výstroje a výzbroje. Ako už z názvu článku vyplýva, zvolili sme napokon druhý variant s tým, že sme ho trochu zmenili. Namiesto návratu do Kuneraďu sme sa rozhodli pokračovať z Veterného na Veľkú lúku a stadiaľ dole po žltej značke na Podstráne.

Je sobota, sedem hodín ráno. Budík na telefóne vrieska ako splašený. Sklapol som ho. Z vyhratej postele sa mi moc nechce. O trináť minút sa spamätám, že by predsa len nebolo zlé vstať. Spolubývajúcí sú ešte v hlbokom spánku. Za pár minút som vybavil rannú hygienu a budím Vajla, že ak chce s nami ísť, mal by to po mne zopakovať. Od vedľa počuť nejaký buchot, tak si myslím, že aj Forky už vstal. Nahádzali sme na seba nejaké handry, že ideme do Kauflandu zohnať

niečo pod zub. Zaklopem vedľa, nikto sa neozýva. Keďže asi zabudli zamknúť izbu, tak som vošiel. Forky sa ešte len preberá. Súrim ho, že keď máme ešte niečo kúpiť v rannej davovej psychóze v Kauflande, tak by sme sa mohli aj

pohnúť. Vonku bolo asi -6°C a s Forkym v sandálach valíme do obchodu. Niečo sme nachabrali a teraz ako vždy, stojíme pred pokladňami.

Prišli sme späť na intrák, pri pohľade na hodiny sme igelitky s jedlom len hodili do ruksaku presne tak, ako iné, či už potrebné alebo nepotrebné veci. Ohodili sme sa trochu slušnejšie a bežíme na bus do mesta. Medzi tým volá Mašla, že nevie či to dá, lebo mestská mu prichádza ku stanici o minútu skôr, než je odchod autobusu. Ako neskôr vysvitlo, riešil ešte také problémy so serverom... Prileteli sme na stanicu tak rýchlo, až ma nohy zaboleli. Našli sme tam už stojaci bus a blúdiaceho Dušana, ktorý ako jediný Žilinčan nevie, ktorý bus kde stojí. Autobusár už zatváral dvere, tak sme sa mu tam nachovejtili, že aj my by sme mali záujem sa odviezť do Rajec-kých Teplic. Ako sme nastúpili, tak dobehol aj Mašla. Neznalý pomerov si hneď vypýtal lístok do Kuneraďu, ale šofér razom pochopil, že patrí k nám, a tak mu bez odvráňania dal ten správny lístok.

V **AUTOBUSE** sme si rýchlo posadali, a ja som sa modlil, aby autobus nestál na Bernolákovej, ktorá je od nášho intráku o kus bližšie. Už sa mi to totiž párkrát stalo. Náhli som sa na autobusovú stanicu, a potom sme šli aj na Bernoláčku...

Cez železničné prieciestie za Poluvsím sme preleteli ako s tankom, tlmíče nášho luxusného autobusu značky Karosa ani nestihli zareagovať. Leteli sme prostre príliš nízko. Po niekoľkých minútach sme pristáli na nevelkom letisku v Rajec-kých Tepliciach. Vytrepali sme sa z busu, a na nástupišti, čakajúc na prípoje do Kuneraďu, som mal sto chutí vytiahnuť z batohu ďalšiu zo zbytočností, ktorú som tam ráno pri balení hodil. Boli to mačky. Áno, nástupište matne pripomínalo plochu na ľadový hokej.

Podchvíľou sa k nám prihovril starší pán, ktorého zaujali naše snežnice, ktoré sme mali popripínané po batohoch. Snažili sme sa mu vysvetliť, že ešte netušíme, ako sa v nich v snehu chodiť, že ich práve ideme, spolu s ďalším vybavením otestovať. Rovnako ho zaujali aj oldstyle pohorky, ktoré mal na nohách Dušan. Dob-

re sme si s ním pokecali o tom, aké to bolo, keď on chodieval po horách, o dnes už neexistujúcej chate niekde pod Ďurkovou v Nízkyh Tatrách.

Ako sme tak kecali, došmýkal sa autobusár. Otvoril dvere, nastúpil, po ňom jedna staršia pani, pán, s ktorým sme

sa zhovárali, a my piati. Celkom teda osem ľudí aj so šoférom. Všetci dvaja v Kunerade vystúpili, k Ústavu sme šli

okuliare. Ponúkol som mu moje motokrosové, čo mám na zjazd na bajku. Kupodivu neodmietol, ale cestou ich nepoužil.

KONEČNE sme na mieste, vysypali sme sa z autobusu, a spolu s nami aj šofér, ktorý šiel riešiť stierače. My sme začali riešiť prvé časti nášho výstroja, a to návleky, alebo pre niektorých gamaše. Ja už som toho veľa objavovať nemusel, lebo ich mám už takmer dva roky, ale Dušan s Mašlom sa s touto „novinkou“ práve zoznamovali. Zoznamovali asi tak, ako ja s trekingovými palicami.

Po jednej horalke sme sa konečne vydali po elektrikárskej, žltozelenej, turistickej značke. Značka sprvu viedla po ceste. Po asi 15 minútach sme prišli k miestu, kde sa chodník rozdvíjaval, jedna cesta rovno, jedna

Nuž i vydali sme sa hore briežkom. V snehu boli iba stopy dákeho psa, ktorý pobehoval zo strany na stranu. Po asi 500 metroch sme sa dostali na malé rúbanisko, kde sme sa povyzliekali. Začalo byť tak trochu teplo. Nechal som si na sebe iba staré termotriko a novú bundu. Nečakal som, že s touto kombináciou vydržím až do konca. Klíma pod bundou sa príjemne upravila a odvtedy bola už viac-menej konštantná. Zasnežené okolie bolo krásne. Vplyvom otepľovania sa sneh začal trochu topiť a opadávať zo stromov.

Po ďalších etwa 700 metroch sme prišli na čistinku, kde mala byť podľa mapy, ktorú sme samozrejme zabudli na intráku, búda. Aj tam v skutočnosti nič také bolo, síce to bol senník, ale bol. Tak sme sa k nemu vydali a ja som skonštatoval, že by bolo

len my. Pravda, kto by sa tam v sobotu ráno trmácal, keď navyše Liečebný dom, ktorý tam je, nechali asi po revolúcii schátrať.

VAUTOBUSE Mašla prišiel na ďalšiu perličku, že si doma zabudol

lesom do mierneho svahu. Pred našou zelenou stál nejaký paštikár s Blaváckymi značkami, ale stopy v snehu na zelenú nemal. Pomyslel som si, že je to ďalší dôkaz toho, že niektorí turisti sa privezú autom tak ďaleko, ako sa len dá.

treba niečo stlačiť do brucha, lebo na lačno mi to moc nejde. Rozložili sme sa pri senníku, vytiahol som pokrkvanný nákup a začal som tlačiť do hlavy. Mal som v pláne urobiť si dve bagety na intráku, a takto som tu teraz musel improvizovať. Po jednej bagete som

to všetko zabalil späť a reku napijem sa. Keďže som bol moc múdry a pri Ústave som si vytiahol z ruksaku hadičku od CamelBaku von na popruh, tak som teraz do nej fúkal, aby som ten ľad dostal späť do vaku... Poučenie do budúcnosti je, že buď si zoženiete neoprénový poťah na hadičku, alebo z nej po každom pití fúknite vodu späť do vaku. Inak tá mrcha zmrzne.

Kým sme jedli, tak Dušan, o ktorom je známe, že na horách beží iba na čokoláde, sa rozhodol na pár metroch otestovať snežnice. Už po tých pár metroch skonštatoval, že sa prebára o dosť menej. A to bol kvalitný prašan a nie môj obľúbený na vrchu zmrznutý a dole mäkký sneh, ktorý sa javí, že vás udrží, a potom báb.

POBALILI sme sa, porobil som nejaké nechutné fotky bez polarizáku. Keďže Vajlo nemal návnety, tak nahodil snežnice a ukázal nám, ako sa v tom chodí. Pochvaľoval si, zatiaľ. Po-
brali sme sa ďalej.

Po ani nie 500 metroch sme mali prvú dilemu, kadiaľ ďalej. Zbys-trili sme naľavo od potoka zelenú značku, pri ktorej sme sa z tých 50 metrov nevedeli rozhodnúť, či je zelená a či modrá. Mašla vytiahol GPS, a hneď sme vedeli, na čom sme. Dali sme sa teda traverzom popod les. Po krátkom úseku sme radšej zmenili stranu a šli sme napravo od potoka.

KOHOSI napadlo, že tamto hore je cesta, na ktorú sa vlastne máme dostať, tak prečo to nestrihnúť krížom. Ako sa neskôr ukázalo, bol to dosť blbý nápad. Vajlo v snežniciach nadával, lebo asi 70-stupňové stúpanie sa javilo skôr ako lezenie a nie turistika. Trvalo nám snáď pol hodinu, kým sme sa vyškrabali na cestu.

TAM sme sa rozhodli, že snehu je už vcelku aj dosť na to, aby sme našu novú výzbroj nosili pripnutú len tak na batohu. Tak sme nasadili snež-

nice. Prvé kroky v snehu boli celkom zaujímavé. Po pár krokoch som si skúsil krátky beh, a zistil som, že aj to sa dá. A nie je to ani tak obtiažne, ako by si človek na prvý pohľad mohol mys-

lieť. Je síce pravda, že pri tom behu som raz stúpil do prázdna, keď sa mi jedna snežnica vyplla, ale to bola moja

chyba. Nenapadlo ma, že po pár krokoch, čo si viazanie sadne, by ho bolo treba aj dotiahnuť.

ZVONÍ mi telefón, zdvíham a chalaní si práve užívajú moju taliančinu, keď matkinmu partnerovi vysvetľujem, aké LCD displeje sú teraz za aké ceny. To viete, Vianoce sa neodkladne blížia. Medzitým mi chalaní zdrhli za roh, kde začalo dosť dlhé stúpanie hrebienkom smerom na bod nazvaný Pod Hornou Lúkou. Vyzeralo to dosť zvláštne. Taký úzky výrub, ako keby radiaľ niečo ťahali.

Asi v polke bolo križovanie s iným prierubom a bola tam taká čistinka, proste rozprávková krajina na fotky. Forky začal fotiť. Fotky z toho boli pekné, až na tú vinetu z tých dvoch filtrov, čo mal na objektíve. Za to by som ho bol zabil. Ale čo už, ja som nevedel nájsť polarizák. To viete, kto by ho hľadal v brašne na foták.

STRMHLAV hore. Strúpanie nebolo síce až také veľké, ale prišli sme na chuť podpere na pätu na snežniciach. Je to ďalšia malá vychytávka tejto skvelej veci. Idete hore kopcom, ale šlapu

máme všetci kondíciu na úrovni. Keď tak postávame, Forky fotí, čo sa fotiť dá a ja papám sneh. Nie žltý samozrejme, prosťe som lenivý dať dole ruksak a napíť sa normálne.

máte vodorovne. Prosťe ako keby ste šli po schodoch. Nebolí z toho toľko achilovka, teda ak vôbec.

POSTUPNE sa dostávame do bukového lesa s nižším vzrastom. Teraz to už naozaj vyzerá ako v rozprávke. Predierame sa už celkom hlbokým snehom. Ide to vcelku dobre. Užívame si ťažkú pohodu a ideme do kolien, keď Vajlo zapadol, či zakopol a je celý od snehu. Kapučiu mám v batohu a v istom momente by som ju vážne bol ocenil, a to vtedy, keď sa na mňa zosypal sneh zo stromu... Párkrát zastavujeme, veď to, že sme pred mesiacom založili športový klub, neznamená, že

desať dve a sme konkrétne Pod Hornou Lúkou. Dušan s Mašlom vyťahujú termosky s Pu Erhom a nalievajú. Scenéria smerom na juhozápad je nádherná. V diaľke vidieť Klak, a pod ním inverziu z hmly. Je to krása. Krútime sa tam dvadsať minút, fotíme sa. Niektoré fotky sú ako z reklamy na Mammut. Robíme si prdel, že vyzeráme ako horská služba. Ale je čas sa pobrať.

NEVERILI by ste, aké je krásne ísť po zasneženom, aj keď zarastenom hrebeni bez toho, aby ste videli, že tam niekedy pred vami niekto bol. Príroda so snehom a bez stôp. Má to svoje osobité čaro. Čaro nedotknutosti. Pri tých nízkych stromčekoch, alebo kosodrevine pod snehom človek vidí toľko bizarných tvarov, od nahej ležiacej ženy, cez ovčieky až po domy. Fantázia sa tu dá krásne rozvinúť.

KONEČNE sme sa predrali na Hornú Lúku. Sneh už šťastí začína byť tvrdý, nafúkaný. Až do momentu, kým sa neobjaví kus asi jemne napadaného. Na pohľad to nie je vidieť, ale aj so snežnicami zapadli aj tyňní najľahší z nás. Aspoň nie som sám, keďže ja som na opačnej strane váhového rozloženia našej skupiny.

SME pri smerovníku, trochu ho obúchavam, aby sme mali fotografický dôkaz toho, že sme tam ozaj boli. Obzeráme sa vôkol, kde by asi

Po niekoľkých sto metroch sme konečne na hrebeni. Je zhruba o

tak mohla byť bída, ktorá nás tak veľmi zaujíma. Mapu máme iba v telefóne, ale to nás nenapadlo. Pamätal som si z iného článku, že je to asi 200 metrov pod hrebeňom smerom na Bystričku. Vydali sme sa teda dole. Po pár metroch sme narazili na stopy po snežniciach, a neboli naše. Dali sme sa po nich, ale keďže sme nevedeli, kam vedú, tak Dušan navrhol, že by sme sa mohli rozdeliť a jedna skupina ísť na ľavú a druhá na pravú časť doliny. Nestihol to ani dopovedať a ktośi skríkol, že už ju vidí. Stopy viedli k nej. Bola tam partia asi štyroch Čechov, ktorí práve pilili nejaké drevo do kachlí. Chystali sa na noc. Tak sme sa nacho-

tam ozaj dost ľudí. Prekeclí sme ešte pár viet, že ideme na Velkú lúku a potom na Podstráne, oni na to, že to ešte máme čo robiť, a pobrali sme sa.

SPOČIATKU to až tak strašne ďaleko nevyzeralo, ale to sa len zdalo. Cesta lesom bola dosť zdĺhavá. Z Hornej Lúky na Veterné to je síce iba dva a pol kilometra, ale je to lesom a kusok hore kopcom, kusok dole, a zase kusok dole a hore... Asi po dvoch kilometroch sme sa rozhodli, že niečo spraceme do seba. Chceli sme to totiž v búde, ale nakoniec sme nechceli zavádzať, keď tam pobežovali. Vytriahli sme neskorej obed a natlačili

KĎ sme dorazili na Veterné, bola už tma, ale vcelku sa ešte dalo, aj keď sa medzičasom zamračilo. Prešli sme na Vidlicu, a tam sme sa rozhodovali, či ísť krížom cez zjazdovky alebo na Velkú lúku. Keďže nikto si nepamätá, ako to presne je, tak zvíťazil variant na Velkú lúku. Kto to pozná, ten vie, že je tam kosodrevina. A tá vám vie byť strašne zradná. Bola to taká cestička meter hore, meter dole. Proste také vlny. Rozhodol som sa z jednej takej vlny skočiť dole. Bola to blbosť. Sneh sa prepadol aj pod snežnicami a ja som zase skončil v jame. Ruka s paličkou bola kdesi pod snehom v kosodrevine a ešte som si k tomu pricvakol aj malíček medzi paličku a nejaký papek. Určite som bol pekne komický, keď som sa odtiaľ škriabal von.

Z VELKEJ lúky je to k budove vysielača len na skok. Bola už celkom slušná tma, a tak sme ja a Forky nahodili čelovky a dali sme sa na cestu dole. Stretli sme dvoch ľudí, čo šli k vysielaču. Neskôr ešte troch a to bolo všetko. Nad prvou chatou sme sa dali dole zjazdovkou smerom na Kalužnú. Po zjazdovke to v snežniciach šlo pekne rýchlo. Tie hroty na spodnej strane sú ako mačky. Pod Kalužnou sme zišli na cestu, ktorú sme za chvíľu vymenili za žltú značku smerujúcu na Podstráne.

KTO to tam pozná, tak vie, že po žltej to trvá hrozne dlho, a sú tam medzi serpentínami skratky strmhlav dole. Neotáľal som a šiel, snežnice držali ako prikované a gravitácia bola slušným motorom. Po chvíli som sa otočil, a chalani nikde. Sakra, mal by som ich počkať, asi idem dole kopcom o dosť rýchlejšie. Navyše z nich štyroch má čelovku len Forky a lesom to nie je ako zjazdovka. Tak som zastavil, a aspoň som skontroloval či som ešte chlapec. Objavili sa a už sme šli po skupinke. Ja s Mašlom vpredu, zbytok s Forkym vzadu. Dolu to šlo ozaj rýchlo, ale aj tak to nemalo konca. Pod delom sme dali ešte jednu

mejtli, že sa poobzeráme, lebo neskôr plánujeme hrebeňovku. Vyzuli sme teda snežnice a nastal prvý šok. Chalani si ich vyzúvali na vyšliapanom chodníku, ja, najťažší, mimo. Len som odopol prvú a stúpil vedľa, ihneď som bol po ... v snehu. Bolo tam asi 80 čísiel snehu. Obehli sme bídu, pozreli sa aj na prvé poschodie. Česi hovorili, aby sme ostali, že miesta je dosť. Mali pravdu, ale my sme nemali ani záso- by a ani spacáky. Asi trikrát sme im vysvetľovali, že my sme si dnes vyrážali len na jednodňovku. Inak vyspi sa

ho do seba. Ja a Vájlo sme to už dosť potrebovali. Ja už som totiž cítil, že síl nejakú ubudlo. Je síce pravda, že až na Veterné som šiel ako spomalený film, aj keď som už bol najedený, ale to bolo preto, že trávenie dosť unavuje. Neviem, či som vyzeral až tak naprd, alebo sa Dušan len ponáhlal, ale ponúkol sa, že mi vezme batoh. Ale tak zle som na tom nebol. Proste som len šiel pomalšie. Keď sme sa dostali na Veterné, už bolo dobre. Tých 500 metrov sa proste musel nejaký ten glykogén vytvoriť, aby motor znova chodil.

skratku, ale to bola posledná, na ostatné by som si trúfol už iba v mačkách, a tie som mal aj tak len ja.

VAJLO medzičasom vyzul snežnice, lebo ho na priehlavku začala veľmi tlačiť topánka, a chalani ho postupne nasledovali. Odolávali sme iba ja a Mašla. Nám sa šlo stále fajn. Predsa je to lepšie, keď sa noha nekŕže ani tých pár centimetrov po snehu.

POD lanovkou bola zľadovatelá cesta a Dušan to hneď využil na celkom slušný pád. Nikto sa tomu nesmial, lebo to môže byť dosť bolestivé. Ale keď sa na tom istom mieste zrezal znova, keď sa načahoval pre niečo, čo mu vypadlo, tak už som sa nezdržal. Mali ste ho v tú ranu vidieť. Nasranný, div mu z očí plameň nešľahal. Ja s Mašlom sme šli stále po kraji po snehu. Užívame si snežnice aj tých posledných pár metrov, ale napokon ich aj my dávame na batohy.

KRÁČAJÚC po ceste sa pred nami objavila skupina mladých, čo mi trochu dávalo tušiť, keďže šli pešo, že autobus pred chvíľou dorazil. Bolo na tom niečo pravdy, lebo na zastávku sme dorazili asi tri minúty po jeho odchode. Po zistení ďalšieho a telefonáte Mašovmu otcovi sme to zalomili v krčme oproti. Bus ide za necelú hodinu a vlak asi za ďalších 50 minút.

NASÁČKOVALI sme sa do krčmy, polka krčmy my, polka

batohy... Objednali sme si polievku a kofolu, teda takmer. Mašla pivo. Po doriešení nekompletného prísunu zo strany obsluhy sme sa do toho pustili. Polievka bola celkom fajn, ale my zvyknutí na Kofolu originál, sme zhodnotili miestnu čapovanú ako rozpustené tabletky. Ja som ju ani neve-

del dopiť. Pohľadom na dvoje hodiny v krčme, z ktorých jedny sa mylili asi o hodinu a pol a druhé na tom neboli o nič lepšie, sme skonštatovali, že by sa bolo vhodné poberať. Naobliekali sme sa, zaplatili, a ja som si vonku spomenul, že som tam nechal peňaženku. Ale Dušan si to všimol, takže vracat som sa nemusel.

AUTOBUSÁR na mestskej bol absolútne flegmoš. Vonku zima, ľudia stoja pred autobusom a jeho by asi zabilo otvoriť dvere, nechať ich vojsť a zavrieť. Radšej sa pozeral na to, ako tam premrzávajú. Nadišiel čas nastúpiť. Nakúpili sme lístky a posadali si. Dušanovi sme ukázali, kam chcel ísť peši, keď nám ubzikol autobus. Na Podháj je to riadny kus, niečo cez tri kilometre.

PRI pošte sme vystúpili a šli na vlakovku. Tam sme sa rozsedeli v čakárni, robili nejaké prasačinky a znudene čakali na vlak.

CESTA do Žiliny ubehla vcelku rýchlo. Témy, ktoré sme preberali, museli jednému prísediacemu v kupéčku pripadať zvrhlé. Boli zvrhlé. Veď Mašla mal už za sebou dve pívá po vyčerpávajúcom dni, čo na ňom zanechalo isté následky.

VŽILINE sa to aj prejavilo. Chceli sme ísť elektropotrebičom na Vlčince, ale čakať sa nám nechcelo. Vydali sme sa preto na nasledujúcu zastávku. Pri krčme vedľa autobusky Mašla zaujímavo stúpil na obrubník a nasledovala pirueta. Pekne sa treskol o zem. Takže na ďalšej zastávke sme už na trojelbus netrpezlivo čakali.

EŠTE na Martinkách sme sa dohodli, že to zalomíme v pizzerke na intrákoch. Že si dáme kofču a polievku a pôjdeme každý kade tade. Ale človek mieni a Fergus v Paladeu mení. Polievka nebola, a zase sme boli odsúdený si dať pizzu. Objednali sme dve, nejako sa už len podelíme. Popili sme kofolu, pojedli pizzu, zrekapitulovali deň a šli sme spať. Mašla s Vajlom krívajúc z krčmy. To bol pohľad. Proste športom k trvalej invalidite.

GRATULUJEM vám, že ste sa prečítali až sem, ďalej to už ozaj nejde. Dúfam, že to stálo za to, a teraz na mňa nenadávejte.

V slovenskom znení účinkovali

RICHARD TÓTH ALIAS RIŠKO (1982)

študent, dizajnér a programátor informačných systémov
Genesys, s. r. o.

turistika, bike, programovanie, mikroelektronika, výtvarná
fotografia

MATEJ VILIM ALIAS VAJLO (1981)

študent, programátor
LioNBRIDGE, s. r. o.

bike, turistika, cestovanie, hudba, počítače

DUŠAN LENKO ALIAS DUŠAN (1979)

študent, programátor, správca siete
ASIX, s. r. o.

turistika, cyklistika, borovička

MARTIN ŠLÍŽEK ALIAS MAŠLA (1978)

programátor, správca siete
ASIX, s. r. o.

turistika, bike, pivo

JÁN TÍŽIK ALIAS F@RKY (1981)

programátor priemyselných aplikácií
KONŠTRUKTA-Industry, a. s.

turistika, fotografia, leňošenie

